

Универзитет у Нишу

Медицински факултет

Књига предмета мастер студија

ЗДРАВСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ И МЕНАЏЕНТА
за стицање академског назива
мастер - здравствени менаџер

Ниш, 2010.

**О студијском
програму:**

Назив студијског програма:

МАСТЕР СТУДИЈЕ ЗДРАВСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ И МЕНАЏМЕНТА

Здравствени систем у Србији захтева нови стратешки приступ који ће обезбедити унапређење квалитета здравствених услуга појединцима и становништву у целини, већу ефикасност и оптималне трошкове. Модеран и ефикасан здравствени систем намеће потребу за новим профилом-дипломираним здравственим менаџерима који ће бити оспособљени да руководе и управљају променама и реорганизацијом комплексног система здравствене заштите.

Циљ студијског програма

Основни циљ овог студијског програма је образовање менаџера који ће бити способни да управљају здравственим установама. То подразумева да студенти стекну знања и вештине неопходне за управљање променама и реорганизацијом здравствених установа, стратешки приступ развоју здравствене установе, ефикасан рад, максимално коришћење постојећих ресурса, а све у циљу унапређења квалитета здравствених услуга.

Исход учења

Након савладаног студијског програма мастер студија здравствене политике и менаџмента студенти стичу компетенције за управљање променана и реорганизацијом здравствених установа, перманентно унапређење квалитета, финансијско пословање у здравственој установи и тимски рад.

Програмски садржај овог курикулума омогућиће студентима да:

- размишљају стратешки
- раде ефикасно, у складу са правним нормама и етичким принципима
- максимално искористе постојеће кадровске и матерјалне ресурсе
- дугорочно планирају потребе у кадровима
- примењују основне принципе менаџерства (лидерство, процењивање, комуникацију, евалуацију, планирање, аналитички приступ).
- управљају конфликтима у здравственим установама
- спроводе контролу квалитета пружених услуга
- праве финансијске планове и буџете
- схвате значај употребе података у циљу побољшања учинка и квалитета услуга у здравственој установи.

Услов за упис на мастер студије здравствене политике и менаџмента је завршен факултет из поља медицинских наука са обимом студија од најмање 300 ЕСПБ бодова стечених на акредитованој високошколској установи и положен државни испит.

Пријем кандидата на мастер студије здравствене политике и менаџмента, врши се према ранг листи, а на основу просечне оцене, знања енглеског језика и познавања рада на рачунару.

Академски назив након завршених студија: мастер - здравствени менаџер.

Курикулум студијског програма

Мастер студије другог степена за стицање академског назива мастер - здравствени менаџер, на високошколској установи Универзитет у Нишу – Медицински факултет, трају 1 годину (600 часова активне наставе), са обимом од 60 ЕСПБ бодова. образовање се остварује у оквиру два семестара теоријске и практичне наставе, самосталног истраживачког рада студената, и израде завршног дипломског рада.

Курикулум обухвата 7 обавезних и 9 изборних предмет од којих студент бира 3. Бодовна вредност сваког предмета износи 5 ЕСПБ (укупно 50), а завршног рада 10 ЕСПБ.

Курикулум мастер студија здравствене политике и менаџмента садржи листу и структуру обавезних и изборних предмета и њихов опис. Опис предмета садржи: назив, тип предмета, годину и семестар студија, број ЕСПБ бодова, циљ и садржај предмета, исход процеса учења, литературу за припрему испита, начин провере знања и начин полагања испита

Начин извођења студија

Студије се изводе у току школске године која, по правилу, почиње 1. октобра и траје 12 календарских месеци. Школску годину чине два семестра, од којих сваки траје 15 наставних недеља и 6 недеља за консултације, припрему испита и испите. Студије се изводе према Плану извођења наставе који, за сваку школску годину, доноси Наставно-научно веће Факултета. Сваки предмет из студијског програма изржен је бројем ЕСПБ бодова, а обим студија збиром ЕСПБ бодова. Збир од 60 ЕСПБ бодова одговара просечном укупном ангажовању студента у обиму 40-то часовне радне недеље током једне школске године. Вредност ЕСПБ бода одговара, у просеку, 27-часовном радном ангажовању студената.

Методи и облици извођења наставе

Настава појединог предмета организује се и изводи у току једног семестра, у складу са планом извођења наставе. Облици извођења наставе су: теоријска и практична настава, израда и презентација семинарских радова и домаћих задатака, консултације, менторски рад. Сваки облик извођења наставе захтева припрему, сарадњу и учешће студената.

Најважније методе извођења наставе су:

1. интерактивна комуникација у наставном процесу
2. рад у малој групи
3. дискусија
4. предавања илустрована слајдовима и видео клиповима.
5. учење и рад уз подршку компјутера

Начин провере знања и оцењивање

У току предиспитних активности врши се континуирана провера знања (оцењује се присуство и активност на теоријској и практичној настави, резултати на вежбама, семинарима, тесту, колоквијуму и домаћи задаци), а коначна оцена се утврђује на испиту. У току ових активности студент остварује поене на основу којих формира коначну оцену. Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може остварити највише 100 поена (нумерички једнако оцени 10). Остварени поени у току предиспитних обавеза признају се све док студент успешно не положи завршни испит у истој школској години.

Завршни испит се у структури поена за обавезне предмете може вредновати са највише 50% укупног броја поена. Завршни испит се у структури поена за изборне предмете може вредновати са највише 30-40% укупног броја поена.

Однос поена стечених у предиспитним обавезама, начин и врсте провере знања, као и начин полагања испита утврђују се Правилником о формирању коначне оцене, који на предлог предмета доноси Наставно-научно веће и који се објављује на почетку сваке школске године. Студенти се оцењују на основу јавно публикованих критеријума и процедура које се стално примењују.

Наставници и сарадници

За извођење наставе према овом студијском програму факултет ангажује потребан број наставника и сарадника са одговарајућим научним и стручним квалификацијама. Планом извођења наставе утврђују се наставници и сарадници за извођење наставе, а њихови подаци (ЦВ, избори у звања, референце) стављају се на увид јавности.

Литература

Литература за студије и полагање испита усклађена је са обимом студијског програма, а за поједине предмете са обимом предмета исказаних у ЕСПБ бодовима. Планом извођења наставе утврђује се литература за студије и полагање испита.

Курикулум

ПЛАН НАСТАВЕ МАСТЕР СТУДИЈА ЗДРАВСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ И МЕНАЏМЕНТА

Ред. бр.	Назив предмета	I година		УКУПНО Т П СИР	ЕСПБ
		I сем Т П	II сем Т П		
1.	Здравствени системи	2+1+1		30+15+15=60	5
2.	Основе здравственог менаџмента	2+1+1		30+15+15=60	5
3.	Управљање кадровима у здравственом систему	2+1+1		30+15+15=60	5
4.	Менаџмент укупним квалитетом	2+1+1		30+15+15=60	5
5.	Економика здравства	2+1+1		30+15+15=60	5
6.	Финансијски менаџмент у здравству	2+1+1		30+15+15=60	5
7.	Здравствено законодавство и етика	2+1+1		30+15+15=60	5
8.	Изборни предмет 1		2+1+1	30+15+15=60	5
9.	Изборни предмет 2		2+1+1	30+15+15=60	5
10.	Изборни предмет 3		2+1+1	30+15+15=60	5
11.	Дипломски рад				10
	Т	210	90	300	
	П	105	45	150	
	СИР	105	45	150	
	Свега	420	180		
	УКУПНО	600	600	600	60

Листа изборних предмета

Ред.бр.	Шифра предмета	Назив предмета	Семестар	ЕСПБ за предмет	ЕСПБ
1.	8.а	Јавноздравствена политика	II	5	5
2.	8.б	Стратегијски менаџмент	II	5	
3.	8.в	Менаџмент пројектима	II	5	
4.	9.а	Епидемиологија и статистика	II	5	5
5.	9.б	Медицина заснована на доказима	II	5	
6.	9.в	Рационална фармакотерапија и управљање лековима	II	5	
7.	10.а	Менаџмент медицинским и здравственим информацијама	II	5	5
8.	10.б	Процена здравствених потреба	II	5	
9.	10.в	Анализа трошкова	II	5	
10.	11.	Дипломски рад	II	10	10
Укупно ЕСПБ					25

Универзитет у Нишу Медицински факултет	Студијски програм: Мастер студије здравствене политике и менаџмента	
Назив предмета: Здравствени системи		
Руководилац предмета: Проф. др Слађана Јовић		
Наставници и сарадници ангажовани на предмету: Асист. Оливера Ж. Радуловић, Асист. Чедомир Р. Шагрић, Асист. Александар М. Вишњић		
Статус предмета:	обавезни	
Семестар : I	Година студија: I	
Број ЕСПБ: 5	Шифра предмета: ДАС-М-1	
Циљ предмета:		
Упознавање полазника са циљевима и функцијом здравствених система, њиховом класификацијом и моделима, као и упознавање са карактеристикама промена здравственог система и развоја здравствене политике.		
Исход предмета: (знање, вештине, ставови)		
Овладавање вештинама процене функционисања здравствених система и њиховог утицаја на здравље људи.		
Број часова активне наставе		
Предавања: 30	Практична настава: 15	СИР: 15
Садржај предмета		
Здравствени системи-појам и класификација; Основне карактеристике функционисања здравствених система-врсте, финансирање и управљање; Улога здравствених система у унапређењу здравља; Национални и здравствени системи других земаља; Унапређење рада здравствених система кроз реформске процесе.		
Активна настава:		
Предавања		Број часова:
Појам и класификација здравствених система		3
Врсте здравствених система		2
Систем примарне здравствене заштите		3
Систем секундарне и терцијарне здравствене заштите		3
Основе планирања здравствене политике и здравствених система		2
Финансирање и управљање здравственим системима - приоритети и здравствени трошкови		3
Пружање услуга у систему здравствене заштите		3
Методолошки приступ у анализи и процени карактеристика здравственог система		3
Национални здравствени систем - актуелно стање и перспективе		3
Здравствени системи других земаља – сличности и разлике		3
Глобални трендови у реформи здравственог система		2
УКУПНО		30
Вежбе		Број часова:
Презентација семинарских радова и дискусија		15
Семинари		
Анализа здравственог система одређене територијалне јединице		
Улога здравствених система у унапређењу здравља		
Организација система примарне здравствене заштите на одређеној територијалној јединици		
Организација система секундарне и терцијарне здравствене заштите на одређеној територијалној јединици		
Квалитет пружања услуга на нивоу примарне, секундарне и терцијаре здравствене заштите		
Препоручена литература:		
<ol style="list-style-type: none"> World Health Organization (2000). World Health Report. Health Systems – Improving performance. Geneva: WHO (www.who.int/worldhelathreport) Симић С, Бјеговић В, Маринковић-Ерић Ј и сарадници (2001). Основе за реформу система здравствене заштите у Републици Србији. Београд: Центар за проучавање алтернатива/Самиздат Б)“. 		

3. Figueras J, McKee, Cain J, Lessof S (2004). Health Systems in Transition: Learning from experience. European Observatory on Health Systems and Policies (www.observatory.dk)
4. Цуцић В, (2001). Здравствена заштита заснована на доказима
5. Закон о здравственој заштити
6. Закон о здравственом осигурању
7. Стаматовић М, Јаковљевић Ђ, Легетић Б и сарадници (1996). Здравствена заштита и осигурање. Звод за уџбенике и наставна средства, Београд

Методe извођења наставе:

- Интерактивна теоријска настава
- Семинари
- Рад у малој групи
- Консултације

Оцена знања: (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе* 50 поена

- Активност у току наставе 20 поена
- Израда семинарских радова 30 поена

Завршни испит*

- Тест **50 поена**

Универзитет у Нишу Медицински факултет	Студијски програм: Мастер студије здравствене политике и менаџмента	
Назив предмета: Основе здравственог менаџмента		
Руководилац предмета: Проф. др Верица Х. Бабић		
Наставници и сарадници ангажовани на предмету: Доц. др Зоран Милошевић, Проф. др Слађана Ј. Јовић-Богдановић, Проф. др Бранислав Д. Тиодоровић, Асист. Оливера Ж. Радуловић, Асист. Александар М. Вишњић		
Статус предмета:	обавезан	
Семестар : I	Година студија: I	
Број ЕСПБ: 5	Шифра предмета: ДАС-М-2	
Циљ предмета:		
Усвајање основних знања из области здравственог менаџмента и унапређивање вештина које се тичу основних функција у менаџменту: планирања, организовања, мотивисања и контроле. Предмет ће пружити ширу слику свих релевантних питања менаџмента која ће се даље разрађивати у оквиру других обавезних и изборних предмета који се подучавају у оквиру овог програма.		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Студенти ће стећи знања и вештине које ће им омогућити да критички оцењују праксе руковођења које се користе у њиховој сопственој здравственој организацији и да осмисле и примене добру праксу менаџмента.		
Број часова активне наставе		
Предавања: 30	Практична настава: 15	СИР: 15
Садржај предмета		
Карактеристике менаџмента са посебним освртом на здравствени менаџмент; Теорија и пракса менаџмента; Менаџмент у здравству – актуелно стање и перспективе; Унапређење делотворности руковођења; Стратешко планирање; Основни принципи и вештина управљања кадровима, корисницима и носиоцима интереса; Менаџмент пројектима; Алокација ресурса.		
Активна настава:		
Предавања		Број часова:
Појам, важност и примена менаџмента у пракси		1
Теорија и пракса менаџмента: чиме се баве менаџери-планирање, организовање, мотивисање, контрола		2
Унапређење делотворности руковођења, развој ефикасног и ефективног радног окружења		2
Дефинисање приоритета, стратешко планирање		3
Менаџер и лидер, особине, сличности, разлике		3
Тимски рад и мотивација		3
Управљање променама, спремност организације за промену,		3
Мисија, визија здравствене установе		2
Процена радног окружења, управљање носиоцима интереса, SWOT, PEST и SPACE анализе		3
Управљање корисницима услуга, управљање кадровима		3
Управљање јавноздравственим пројектима		3
Менаџерска контрола и алокација ресурса		2
УКУПНО		30
Вежбе		Број часова:
Радионице, дискусија и учење на бази постављених задатака		15
Семинари		
Препознавање и анализа проблема у систему здравствене заштите		
Предлог примене различитих менаџерских средстава у циљу унапређења менаџмента у сопственој или другој установи у здравственом систему Србије		
Препоручена литература:		
1. A.R.Kovner, D.Neuhauser (eds), Health Services Management: Readings, Cases, and		

Универзитет у Нишу Медицински факултет	Студијски програм: Мастер студије здравствене политике и менаџмента	
Назив предмета: Управљање кадровима у здравственом систему		
Руководилац предмета: Проф. др Верица Бабић		
Наставници и сарадници ангажовани на предмету: Проф. др Милан Петровић, Асист. Оливера Ж. Радуловић, Асист. Александар М. Вишњић		
Статус предмета:	обавезни	
Семестар : I	Година студија: I	
Број ЕСПБ: 5	Шифра предмета: ДАС-М-3	
Циљ предмета:		
Полазницима представити концепт и упознати их са методама, вештинама и техникама у области менаџмента људских ресурса које се могу применити у циљу побољшања задовољства и учинка запослених у здравственом систему.		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Полазници ће стећи знања , усвојити основне принципе и овладати вештинама и техникама процене потреба за обуком, процене компетенција, планирања каријере, и процене индивидуалног учинка запослених у систему здравствене заштите, али и у области планирања људских ресурса.		
Број часова активне наставе		
Предавања: 30	Практична настава: 15	СИР: 15
Садржај предмета		
Менаџери у здравственом систему Србије – улога менаџера, изазови и испитивање компетенција и вештина; Основе процене развоја радне снаге – дефиниција развоја људских ресурса, инструменти процене, оквир за анализу стања развоја људских ресурса; Планирање људских ресурса– ситуациона анализа у Србији; Методе за одређивање броја запослених и мерење учинка; Управљање променама.		
Активна настава:		
Предавања	Број часова:	
Дефинисање улоге менаџера у здравственом систему -изазови у руковођењу; менаџер и/или лидер; менаџерске вештине и компетенције.	3	
Процена радне снаге - дефиниција развија људских ресурса, инструмент процене, оквир за анализу.	2	
Увод у планирање људских ресурса - сврха, опције, кључни елементи, и кораци у планирању	3	
Процена потребних људских ресурса - принципи, методологија и политике за људске ресурсе	3	
Процена потребе за обуком - учење, едукација, обука и фазе у анализи потреба за обуком	3	
Опције за обуку - развој свети о потреби за обуком, континирана медицинска едукација, методи обуке и мотивације	2	
Мерење компетенција - дефиницање компетенције, типови, управљање, мерење	3	
Нови методи за одређивање броја запослених - традиционални, стандарди, неопходни подаци	3	
Процене учинка појединаца - дефинисање, врсте, користи	3	
Стратешко планирање потреба и понуде људских ресурса - концептуални модели у планирању, политика и стратегије за људске ресурсе, кораци у планирању	3	
Мерење/процена учинка у области људских ресурса - сврха мерења, развијање индикатора, коришћење индикатора	3	
Управљање променама - отпор променама, комуникација и промене, остарити промену	2	
УКУПНО	30	
Вежбе	Број часова:	
Презентација семинарских радова и дискусија	15	
Семинари		
Анализа стања људских ресурса у одређеној здравственој установи		
Анализа потреба за обуком у одређеној здравственој установи		

Применити нове методе одређивања броја запослених у одређеној здравственој установи
Мерење учинка појединаца – ситуациона анализа, изазови и промене
Висок учинак зависи од менаџера. Дискутуј.
Предложити план радне снаге и управљање променама у циљу побољшања учинка у одређеној здравственој установи

Препоручена литература:

'On-line' извори:

- http://appel.nasa.gov/ask/issues/29/29i_leading_leaders.php
- <http://human-resources.health.com/contents/5/1/4> Strategic management of the health workforce in developing countries: what have we learned 2007
- <http://webzrs.statserb.sr.gov.yu/Republički> zavod za statistiku
- <http://www.batut.org.rs> Институт за јавно здравље Србије „Милан Јовановић Батут“
- www.who.int/int/hrh/statistics/en/culture Gender and health workforce statistics

Литература на српском:

- Реформска Влада Републике Србије. Боље здравље за све у трећем миленијуму. Београд: Министарство здравља Републике Србије; 2003.
- Правилник о ближим условима за обављање здравствене делатности у здравственим установама и другим облицима здравствене службе
- Симић С, Бјеговић В, Јелача П, Косановић Р, Ерић-Маринковић Ј, Младеновић Д. Основе за реформу система здравствене заштите у Републици Србији. Београд: ЦПА-ЦПС; 2001:46.
- Правилник о ближим условима за издавање, обнављање или одузимање лиценце члановима комора здравствених радника. Службени гласник РС, 2007;119.
- Закон о здравственој заштити, Службени гласник, 2005;107.
- Закон о здравственом осигурању, Службени гласник, 2005, 2005;107.
- Закон о коморама здравствених радника Службени гласник, 2005;107 (7)
- Вујић Д. Менаџмент људских ресурса и квалитет. Људи-кључ квалитета и успеха. Центар за примењену психологију, Београд, 2003

Литература на енглеском:

- Distribution and Retention of Health Workforce - Challenges and Successes. P.Petit. Global Health Alliance Conference, Kampala, Uganda, 2007
- Workload indicators of staffing needs (WISN) - a manual for implementation. P. Shipp. WHO Geneva, 1998.
- The implications of health sector reform for human resource development. P. Hornby co-author. Bulletin of WHO, 2002.
- Human Resource Management (HRM) rapid assessment tool for NGOs and public sector health organizations. Management Sciences for Health, Boston, USA, 2003.
- Changes in the work and motivation of staff delivering home care services in Finland, R-L. Kolehmainen-Aitken et al. Public Health Nursing, Vol. 16, No. 1,60-71.
- Strategic management of the health workforce in developing countries: what we have learned. S.A. Fritzen, HRH, 2007. www.human-resources.health.com/contents/5/1/4.
- Making sense of change management: a complete guide to the models, tools and techniques of organizational change. E. Cameron and M. Green, Kogan Page, 2004.
- Managed migration and the labour market in the health sector. European Migration Network, 2006.
- Working together for health. Geneva, WHO Report, 2006.
- Guidelines: incentives for health professionals. Pe publication, International Council of Nurses et al. 2008.
- The future health workforce. Chamberlain-Dunn Associates, UK, 2002.
- A public health training needs assessment tool. W.Midland Public Health Network, Oct.2008. www.wmpho.org.uk/westmidstphn/docs.
- Managing Change in the NHS; Organisational Change, Change management review.pdf
- Managed migration and the labour market in the health sector. European Migration Network 2006
- The Implications of health sector reform for human resource development. P.Hornby, Bulletin of WHO, 2002
- Principles for health professionals (5th edition), J.G.Liebler, C.r. McConnel, Jones and Bartlett publishers 2008
- Human Resource Management, volume 5, M.O 'Conell, Medical Group Management Association, USA 2006

Линкови за менаџере у здравству:

- Министарство здравља Републике Србије. www.zdravlje.sr.gov.yu
- European Union. <http://www.europa.eu.int>
- EU Public Health Thematic Portal. <http://ec.europa.eu/health-eu/>
- European Observatory on Health Systems and Policies. <http://www.euro.who.int/eprise/main/who/progs/obs/toppage>

Књиге

- Green A. 2007. An Introduction to Health Planning for Developing Health Systems. 3rd edition. New York: Oxford University Press, pp: 331-385.
- Hall TL, Meija A. 1978. Health manpower planning: principles, methods, issues. Geneva: WHO.
- Dubois CA, McKee M, Nolte E (eds). 2006. Human resources for health in Europe. Berkshire (UK) - New York (US): Open University Press.
- Commission of the European Communities Green Paper on the European Workforce 2009.
- Homby P, et al. Guidelines for Health Manpower Planning, Geneva, World Health Organisation 1980.
- Homby P, Forte P. Guidelines for Introducing Human Resource Indicators to Monitor Health Service Performance, Centre for Health Planning and Management, Keele University, UK, 2002
- Hofstede G. Cultures Consequences, Sage publications, 2nd edition, 2001 (Culture)
- Cameron E. Green M. Making sense of change management: a complete guide to the models, tools and techniques of organisational change, Kogan Page, 2004
- Симић С, Бјеговић В, Јелача П, Косановић Р, Ерић-Маринковић Ј, Младеновић Д. Основе за реформу система здравствене заштите у Републици Србији. Београд: ЦПА-ЦПС; 2001:46.
- Обрадовић М, Пантовић В, Радовановић С, Нешић Д, Обрадовић М, Тимотић Б. Развој здравствених кадрова у Србији од 1945-2000. године. Крагујевац: Медицински факултет; 2002/

Методe извођења наставе:

- Интерактивна теоријска настава
- Семинари
- Израда домаћих задатака
- Консултације
- Рад у малој групи

Оцена знања: (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе* 60 поена

- Активност у току наставе 20 поена
- Израда семинарских радова 30 поена
- Израда домаћих задатака 10 поена

Завршни испит*

- Тест 40 поена

Универзитет у Нишу Медицински факултет	Студијски програм: Мастер студије здравствене политике и менаџмента	
Назив предмета: Менаџмент укупним квалитетом		
Руководилац предмета: Проф. др Стево Јаношевић		
Наставници и сарадници ангажовани на предмету: Проф. др Ђорђе Л. Николић, Асист. Александар М. Вишњић, Асист. Александра М. Топаловић, Асист. Ирена Д. Јанковић		
Статус предмета:	Обавезни	
Семестар : I	Година студија: I	
Број ЕСПБ: 5	Шифра предмета: ДАС-М-4	
Циљ предмета:		
Упознавање студената са суштином савременог поимања квалитета и његовим значајем. Наиме, свеобухватно увођење и унапређење квалитета треба да допринесе остварењу укупног побољшања квалитета живота људи, што подразумева побољшање животног стандарда, заштиту животне средине, здравља и безбедности. Циљ програма предмета је, исто тако, упознавање студената са међународним стандардима управљања квалитетом ИСО 9000 и њихово оспособљавање за примену и спровођење ефективних и ефикасних система менаџмента квалитетом. Општи циљ је менаџмент укупног квалитета базиран на непрекидном побољшању.		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Знање и вештине које студенти стичу оспособљава их да у различитим делатностима и организацијама раде на пословима управљања системом квалитета. Сечена знања и вештине имају посебан значај за највише руководство које треба да предводи, подстиче и унапређује активности везане за унапређење квалитета.		
Број часова активне наставе: 60		
Предавања: 30	Практична настава: 15	СИР: 15
Садржај предмета		
<u>Теоријска настава:</u>		
Предавања		Број часова:
1.	Значај и еволуција управљања квалитетом	3
2.	Систем менаџмента квалитета	3
3.	Међународни стандарди квалитета ИСО 9000	4
4.	Систем менаџмента квалитетом и остали системи	2
5.	Улога лидерства у управљању квалитетом	2
6.	Менаџмент укупног квалитета	4
7.	Модели изврсности	2
8.	Аллати и технике који се користе у управљању квалитетом	4
9.	Мерење перформанси	3
10.	Унапређење квалитета у здравству	3
Укупно часова:		30
<i>Практична настава: Вежбе, Студијски истраживачки рад, Студије случајева, Израда семинарских радова, Активно присуство часовима и учешће у дискусијама</i>		
Препоручена литература:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Јаношевић. С. et al. (1999): Менаџмент укупног квалитета, Економски факултет у Крагујевцу, Крагујевац 2. Филиповић, Ј. и Ђурић, М. (2010): Систем менаџмента квалитета, Факултет организационих наука, Београд 3. Oakland, J. S. (2003): <i>Total Quality Management (text with cases)</i>, Butterworth-Heinemann, Amsterdam 		
Методе извођења наставе:		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Интерактивна теоријска настава ▪ Семинари ▪ Израда домаћих задатака ▪ Консултације ▪ Рад у малој групи 		
Оцена знања: (максимални број поена 100)		
Предиспитне обавезе* 60 поена		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Активност у току наставе 20 поена ▪ Израда семинарских радова 30 поена 		

▪ Израда домаћих задатака	10 поена
▪	
Завршни испит*	
▪ Тест	40 поена

Универзитет у Нишу Медицински факултет	Студијски програм: Мастер студије здравствене политике и менаџмента	
Назив предмета: Економика здравства		
Руководилац предмета: Доц. др Ибрахим Тотић		
Наставници и сарадници ангажовани на предмету: Доц. др Ибрахим Н. Тотић		
Статус предмета:	Обавезни	
Семестар : I	Година студија: I	
Број ЕСПБ: 5	Шифра предмета: ДАС-М-5	
Циљ предмета:		
<p>Програмски садржај предмета Економика здравства треба да пружи знања неопходна за разумевање сложених релација између економије и здравства (здравствене заштите и здравственог осигурања), служећи се приступом који одликује релевантну савремену светску економску литературу новијег датума. Речју, циљ предмета је експликација принципа, начина, метода, као и оперативних техника и процедура, помоћу којих се по дефиницији ограничени ресурси ефикасно алоцирају између различитих алтернативних употреба у области здравства, почев од лечења оболелих па све до предузимања бројних превентивних мера усмерених ка унапређењу здравља људи.</p>		
Исход предмета: (знање, вештине, ставови)		
<p>Полазећи од става по коме централни проблем здравства у земљама развијеног тржишта означава динамичан процес изналажења оптималног односа између што ширих права на здравствену заштиту (<i>equity</i>), с једне, и ефикасности (<i>efficiency</i>), с друге стране, стечена знања из економке здравства омогућају кандидатима да на задовољавајући начин квантифицирају ефекте здравствене заштите, анализирају најважније факторе тражње и понуде здравствених услуга, а такође и да препознају кључне карактеристике доминантних модела финансирања здравствене заштите. Стечена знања могу бити од изузетне важности за квалитетан менаџмент у здравственој заштити и здравственом осигурању, и то апсолутно на свим нивоима организованости ових делатности.</p>		
Број часова активне наставе: 60		
Предавања: 30	Практична настава: 15	СИР: 15
Садржај предмета		
Активна настава:		
Предавања		Број часова:
1.	Основни појмови и логика економије као науке (лимитираност и ефикасност; шта, како и за кога производити?)	2
2.	Здравље као економска категорија	2
3.	Економика здравства - економска дисциплина <i>sui generis</i>	2
4.	Здравствене потребе и тражња здравствених услуга	2
5.	Недостаци тржишта у области здравства	2
6.	Тражња за здравством и здравственом заштитом	2
7.	Тржиште здравственог осигурања	2
8.	Тржиште медицинских услуга	2
9.	Тржиште болничких услуга	2
10.	Тржиште фармацеутских производа	2
11.	Економско вредновање у области здравства (значај, облици, могући приступи)	2
12.	Економска ефикасност и дилеме етичке природе	2
13.	Анализа „трошкови-резултати“ и „трошкови ефекти“ у области здравства	2
14.	Основни модели финансирања здравствене заштите	2
15.	Здравље људи као фактор привредног развоја у „економји знања“	1
16.	Функције државе области здравственог осигурања и здравствене заштите	1
	Укупно часова: 30	30
Вежбе		Број часова:
1.	Оправданост економског вредновања живота и здравља	1
2.	Најзначајнији трендови у здравственој потрошњи	1
3.	Раст здравствене потрошње у Србији	1
4.	Вредновање ефеката мера здравствене заштите	1
5.	Економски губици због болести	1

6.	Процена економских губитака због преране смрти	1
7.	Економски губици због привремене и трајне неспособности за рад	1
8.	Економски губици изазвани трошковима откривања, лечења и рехабилитације оболелих	1
9.	Инвестиције у здравље људи као компоненте хуманог капитала	1
10.	Традиционални модели финансирања здравствене заштите	1
11.	Промене у системима организације и финансирања здравствене заштите	1
12.	Традиционални облици организације и финансирања ванболничке делатности	1
13.	Облици здравственог осигурања	1
14.	Потреба за економиком здравства у свету и у Србији	1
15.	Задаци и перспектива економике здравства у Србији	1
Укупно часова:		15

Семинари

1.	Компаративна анализа издатака намењеним здравственој заштити у земљама ОЕЦЕД и земаља западног Балкана	
2.	Промене у структури болести и њихов утицај на здравствену потрошњу	
3.	Најчешћи методи плаћања здравствених услуга	
4.	Вулгаризовање економских принципа у здравству	
5.	Место економских принципа у Закону о здравственом осигурању и здравственој заштити Србије	

Препоручена литература:

1. Henderson, J. Health Economics and Policy, SOUTH-WESTERN, CENGAGE learning, 2009.
2. Цветановић, С. Економија и здравство, Просвета, Ниш, 1999.
3. Цветановић, С. Макроекономија, Ниш, 2007.

Методe извођења наставе:

- Интерактивна теоријска настава
- Презентација истраживачких резултата
- Семинари
- Рад у малој групи
- Консултације

Оцена знања: (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе* 50 поена

- Активност у току наставе 10
- Израда семинарског рада 30
- Израда домаћих задатака 10

Завршни испит*

- Тест 50 поена

Универзитет у Нишу Медицински факултет	Студијски програм: Мастер студије здравствене политике и менаџмента	
Назив предмета: Финансијски менаџмент у здравству		
Руководилац предмета: Проф. др Предраг Х. Станчић		
Наставници и сарадници ангажовани на предмету: Проф. др Борислав В. Радевић		
Статус предмета:	обавезан	
Семестар : I	Година студија: I	
Број ЕСПБ: 5	Шифра предмета: ДАС-М-6	
Циљ предмета:		
Циљ предмета је упознавање студената са основним концептима и техникама финансијског менаџмента и њиховом практичном применом у здравственом сектору.		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
По завршетку наставе из предмета Финансијски менаџмент у здравству студенти стекну ће бити у могућности да спроведу критичку анализу буџетског система здравственог сектора и научиће да анализирају комплексне финансијске одлуке у здравственом сектору и да из њих извуку закључке и препоруке.		
Број часова активне наставе: 60		
Предавања: 30	Практична настава: 15	СИР: 15
Садржај предмета		
Теоријска настава треба да обухвати кључне концепте и технике финансијског менаџмента које укључују: припрему финансијских извештаја и биланса стања, факторе који утичу на буџетски приступ у организацијама, основе финансирања капиталних трошкова, анализе трошкова и утврђивање трошкова на бази активности.		
На практичној настави студенти треба да се упознају, пре свега, са практичном применом концепата и техника финансијског менаџмента у непрофитном јавном сектору, са посебним акцентом на примену у здравственом сектору.		
Активна настава:		
Предавања		Број часова:
Концепти и технике финансијског менаџмента		3
Припрема финансијских извештаја и биланс стања		4
Фактори који утичу на буџетски приступ у организацији		4
Основе финансирања капиталних трошкова		4
Извори финансирања (приходи, позајмљивање, кредити, капитални приходи)		6
Анализе трошкова		5
Утврђивање трошкова на бази активности		4
УКУПНО		30
Вежбе		Број часова:
Анализа буџетског система		5
Анализа финансијских одлука		5
Припремање захтева за будуће инвестиције у здравственој установи		5
УКУПНО		15
Препоручена литература:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Coombs H.M. and D.E. Jenkins. Public Sector Financial Management. Thomson Learning, third edition, 2002. 2. Zellman W.M., MJ. McCue et al. Financial Management of Health Care Organisation. Blackwell Publishing, second edition, 2007. 3. Benkovic S. Cost-benefit analysis-shadow pricing by LM and UNIDO method. Construction and construction management 2000, 3-4 July 2000, Budapest. 		
Методe извођења наставe:		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Интерактивна предавања ▪ Семинари ▪ Рад у малој групи ▪ Дискусија о задатој теми 		

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Консултације 	
Оцена знања: (максимални број поена 100)	
Предиспитне обавезе*	50 поена
Активност у току наставе	10 поена
Одбрана семинарског рада	30 поена
Израда домаћих задатака	10 поена
Завршни испит:	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ тест 50 поена 	

Универзитет у Нишу Медицински факултет	Студијски програм: Мастер студије здравствене политике и менаџмента	
Назив предмета: Здравствено законодавство и етика		
Руководилац предмета: Проф. др Зоран Ћирић		
Наставници и сарадници ангажовани на предмету: Проф. др Грозданко Грбеша, Доц. др Горан Обрадовић, Проф. др Јован Стојановић, Проф. др Милан Петровић, Проф. др Ђорђе Николић, Асист. Милена Д. Димић		
Статус предмета:	обавезан	
Семестар : I	Година студија: I	
Број ЕСПБ: 5	Шифра предмета: ДАС-М-7	
Циљ предмета:		
Усвајање знања о важности и спровођењу здравственог законодавства, принципима медицинске етике и њиховој примени у здравственом законодавству. Унапређење вештина студената да критички преиспитују регулативе везане за кључне елементе система здравствене заштите, посебно у светлу етичких принципа.		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Студенти ће усвојити нова знања и развити вештине анализе и примене закона и подзаконских аката, препознавања неусаглашености и проблема у примени закона и подзаконских аката, као и позитивних утицаја и биће спремни да активно учествују у примени законских прописа у области јавног здравља поштујући и усвајајући принципе медицинске етике.		
Број часова активне наставе		
Предавања: 30	Практична настава: 15	СИР: 15
Садржај предмета		
Здравствено законодавство и јавно здравље. Национална и међународна искуства, принципи и примена у пракси. Здравствено законодавство и медицинска етика. Принципи медицинске етике.		
Активна настава:		
Предавања	Број часова:	
Здравствено законодавство и принципи медицинске етике	3	
Етички кодекси као историјска категорија	3	
Здравствено законодавство и јавно здравље	3	
Медицинска деонтологија и право	3	
Етика истраживања у медицини и етички проблеми	3	
Етички и правни аспекти у генетици и биотехнологији	3	
Национална и међународна искуства у примени здравственог законодавства	3	
Прикупљање података и истраживања у јавном здрављу	3	
Права и обавезе пацијената и здравствених радника	3	
Глобална светска етика и специјална биоетика	3	
УКУПНО	30	
Вежбе	Број часова:	
Презентација семинара и дискусија.	15	
Семинари		
Студија случаја у вези са изабраним проблемом: репродуктивно здравље, вакцинација, заразне болести, сексуално преносиве болести, кардиоваскуларне болести, ментална обољења и друго.		
Препоручена литература:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Baylis F, Downie J, Hofmaster B, Sherwin S. Health Care Ethics in Canada, 2004, Toronto: Thompson, Nelson p 518; 2. Goodman RA, Rothesein MA, Hoffman RE et al. Law in Public Health Practice 2003; Oxford, New York; Oxford University Press; 3. Закон о здравственој заштити; 4. Закон о здравственом осигурању. 		
Методe извођења наставе:		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Интерактивна настава ▪ Дискусија на бази постављеног задатка 		

Универзитет у Нишу Медицински факултет	Студијски програм: Мастер студије здравствене политике и менаџмента	
Назив предмета: Јавноздравствена политика		
Руководилац предмета: Доц. др Зоран Милошевић		
Наставници и сарадници ангажовани на предмету: Проф. др Милан Петровић, Доц. др Ибрахим Н. Тотих, Асист. Миодраг М. Стојановић, Асист. Чедомир Р. Шагрић		
Статус предмета:	изборни	
Семестар : II	Година студија: I	
Број ЕСПБ: 5	Шифра предмета: ДАС-М-8.а	
Циљ предмета:		
Усвајање знања о јавноздравственој политици на националном и светском нивоу, и унапређење вештина анализирања, планирања, имплементације и евалуације јавноздравствене политике.		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Студенти ће усвојити нова знања о јавноздравственој политици, донетима, ограничењима и утицају; моћи ће да разумеју како се креира јавноздравствена политика, као и значај преговарања, заступања, дефинисања приоритета; унапредиће вештине поређења међународних и домаћих јавноздравствених политика, као и вештину деловања у нашем окружењу.		
Број часова активне наставе		
Предавања: 30	Практична настава: 15	СИР: 15
Садржај предмета		
Теоријска настава обухвата анализу, имплементацију и евалуацију јавноздравствене политике, уз усвајање вештина за преговарање, заступање и писање предлога јавноздравствене политике.		
Активна настава:		
Предавања		Број часова:
Анализа јавноздравствене политике		3
Улога менаџмента у јавноздравственој политици		3
Јавноздравствена политика заснована на доказима		3
Јавноздравствена политика у Републици Србији у контексту реформи здравственог система		3
Међународна јавноздравствене политика		3
Дефинисање приоритета као предуслов за писање јавноздравствене политике		3
Дефинисање циљева јавноздравствене политике		3
Политичко мишљење, понашање и утицај		3
Вештине преговарања, заступања и лобирања		3
Припрема и писање докумената јавноздравствене политике		3
УКУПНО		30
Вежбе		Број часова:
Радионице, учење и дискусија на постављени задатак		15
Семинари		
Анализа постојеће јавноздравствене политике на нивоу округа, града и општине		
Анализа постојеће јавноздравствене политике на националном нивоу и паралеле са светском јавноздравственом политиком		
Препоручена литература:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Health Policy and European Union Enlargement, Mc-Kee M /MacLehose/ Nolte E. Maidenhead, Berkshire: Open University Press 2004; 2. Understanding Health Policy, Baggott, R. Policy Press, 2007; 3. Evidence-based Health Policy. Problems and Possibilities Oxford, Oxford University Press 2003; 4. Писање делотворних предлога за јавну практичну политику, Бјелетић М., Београдска отворена школа 2002; 5. Закон о здравственој заштити 6. Закон о здравственом осигурању 		
Методe извођења наставе:		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Интерактивна предавања 		

- Радионице, дискусија и учење на бази постављеног задатка
- Семинар
- Консултације

Оцена знања: (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе* 50 поена

Активност у току наставе	10 поена
Одбрана семинарског рада	30 поена
Израда домаћих задатака	10 поена

Завршни испит:

- тест 50 поена

Универзитет у Нишу Медицински факултет	Студијски програм: Мастер студије здравствене политике и менаџмента	
Назив предмета: Стратегијски менаџмент		
Руководилац предмета: Проф. др Стево В. Јаношевић		
Наставници и сарадници ангажовани на предмету: Асист. Оливера Ж. Радуловић, Асист. Чедомир Р. Шагрић, Асист. Александар М. Вишњић		
Статус предмета:	Изборни	
Семестар : II	Година студија: I	
Број ЕСПБ: 5	Шифра предмета: ДАС-М-8.6	
Циљ предмета:		
<p>Наставни предмет Стратегијски менаџмент се бави менаџментом организација у условима деловања тзв. „императива промена“. Ово има за резултат нов бизнис модел који у фокусу има стратегију. Путем стратегијског менаџмента менаџери се оспособљавају за интерактивно формулисање циљева и усклађивање стратегије и оперативних активности, а стратегија представља резултат процеса стратегијског менаџмента и идеју водиљу за одлучивање. Стога је основни образовни циљ у упознавању студената са процесом формулисања, вредновања и имплементације стратегије. Да би се то остварило неопходно је: а) разумети поступате проактивног приступа у управљању; б) упознати се са савременим менаџерским концептима и алатима који се користе у процесу стратегијског менаџмента; и б) сагледати могуће начине употребе стратегијских ресурса организације. Ово посебно добија на значају у нашим условима имајући у виду да једну од кључних полуга у реформи здравствене заштите треба да представља унапређење менаџмента здравствених организација.</p>		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
<p>Очекује се да ће студенти добити неопходна теоријска и практична знања из области стратегијског менаџмента и овладати релевантним вештинама која омогућавају успешно интегрисање циљева различитих интересних група (код здравствених организација то су, пре свега, корисници здравствених услуга, даваоци услуга и финансијери) и стратегије. Наиме, пословањем једне организације може да се успешно управља једино уколико постоји чврста веза између циљева и стратегије. Посебан значај имаће изучавање планских одлука (пројекти и бизнис план) које омогућавају операционализацију стратегије. Стицање знања и различитих вештина је превасходно у функцији унапређења ефикасности и ефикасности здравствених организација. Последице, анализе различитих пословних случајева омогућиће студентима правилно профилисање стечених знања и разумевање специфичности појединих послова и пословних процеса у здравственим организацијама, као и развој њихових критичких и аналитичких способности.</p>		
Број часова активне наставе: 60		
Предавања: 30	Практична настава: 15	СИР: 15
Садржај предмета		
<i>Теоријска настава:</i>		
Предавања	Број часова:	
11. Од конвенционалног менаџмента до стратегијског менаџмента	2	
12. Природа и значај стратегијског менаџмента	4	
13. Стратегијски менаџмент здравствених организација	3	
14. Анализа општег окружења	3	
15. Анализа конкурентског окружења	3	
16. Анализа интерног окружења	3	
17. Формулисање стратегије	3	
18. Вредновање стратегије	3	
19. Имплементација стратегије	3	
20. Употреба стратегијских ресурса	3	
Укупно часова:	30	
<i>Практична настава: Вежбе, Студијски истраживачки рад, Студије случајева, Израда семинарских радова, Активно присуство часовима и учешће у дискусијама</i>		
Препоручена литература:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ђуричин, Д., Јаношевић, С. и Каличанин, Ђ. (2010): <i>Менаџмент и стратегија</i> (пето, прерађено и допуњено издање), Економски факултет у Београду, Београд 2. Ginter, P. M., Duncan, W. J., Swayne, L. E. (2004): <i>Strategic Management of Health Care Organizations</i>, Blackwell, Oxford 		
Методe извођења наставe:		

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Интерактивна теоријска и практична настава ▪ Домаћи задаци ▪ Консултације
Оцена знања: (максимални број поена 100)
Предиспитне обавезе* 50 поена
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Активност у току предавања - 30 поена ▪ Домаћи задаци - 20 поена
Завршни испит* 50 поена
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Писмени испит 30 поена ▪ Презентација тезе 20 поена

Универзитет у Нишу Медицински факултет	Студијски програм: Мастер студије здравствене политике и менаџмента	
Назив предмета: Менаџмент пројектима		
Руководилац предмета: Проф. др Душица Д. Павловић		
Наставници и сарадници ангажовани на предмету: Доц. др Маја Д. Николић, Проф. др Гордана М. Коцић, Доц. др Александра М. Станковић, Доц. др Татјана М. Јевтовић-Стоименов		
Статус предмета:	Изборни	
Семестар : II	Година студија: I	
Број ЕСПБ: 5	Шифра предмета: ДАС-М-8.в	
Циљ предмета:		
Циљ предмета је да омогући студентима усавршавање менаџерских способности обезбеђујући им знање, вештине и технике које су неопходне за процену и примену методологије за управљање пројектима у здравственом систему и њихову примену у савкодневној пракси		
Исход предмета: (знање, вештине, ставови)		
Студент ће након положеног испита бити оспособљен да: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Практично примени процесни начин размишљања и контролне методе за управљање пројектима у здравственом сектору, посебно на својим радним местима, ▪ Постави дијагнозу дате организационе ситуације у оквиру различитих контекста пројекта, ▪ Развије вештине и примени технике за менаџмент пројектима ради решавања проблема у организацији и научи да руководи пројектима које треба да побољшају организационе перформансе здравствене организације, ▪ Развије одговарајуће вештине лидерства и способност интервенције у различитим пројектним ситуацијама 		
Број часова активне наставе: 60		
Теоријска настава: 30	Практична настава: 15	СИР: 15
Садржај предмета		
У оквиру наставе на предмету ће се анализирати различите врсте пројеката у контексту здравственог система, са препознавањем да је овај контекст сложен, да се брзо мења и да постоје многа друштвено-политичка и економска ограничења. Садржај предмета обухвата дефиниције и објашњења методологије за управљање различитим врстама пројеката у здравству. Студенти ће се упознати са постављањем дијагнозе контекста пројекта, анализом ситуације и уочавањем потреба, као и постављањем општих и специфичних циљева пројеката. Садржај предмета, такође, обухвата инструменте и технике планирања пројеката, операционализације пројеката, методе и изборе интервенција у пројектима, праћење, контролу и евалуацију пројеката, развијање вештина лидерства, процене трошкова пројеката и евалуацију пројеката.		
Активна настава:		
Теоријска настава		Број часова:
Увод у менаџмент пројектима		2
Методологија за управљање пројектима		2
Дијагноза контекста пројекта. Анализа ситуације. Уочавање потреба		2
Дефинисање пројекта. Постављање циљева		2
Структурни дијаграми		2
Анализа заинтересованих страна		2
Прављење распореда -Израда временског плана. Мрежни дијаграми		2
Анализа ризика		2
Анализа ресурса		2
Буџетирање пројекта. Процена трошкова		2
Анализа напредовања и контрола пројекта		2
Избор и врста интервенције у пројектима		2
Лидерство у менаџменту пројектима		2
Евалуација утицаја		2
Завршетак пројекта		2
Укупно часова		30
Практична настава		Број часова
Приказ студија случаја које користе реалне сценарије из менаџмента пројектима у систему здравствене заштите са фокусом на специфичне теме и проблеме		15

Проучавање научне и стручне литературе која се односи на менаџмент пројектима (самостални истраживачки рад студената, тзв. часови без надзора)	15
Укупно часова	30
Препоручена литература:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Jovanović P., Upravljanje projektom (Project Management), FON, Beograd, 2006. 2. Bitel L. (translation Djordje Trajkovic). Liderstvo-stilovi i tehnike upravljanja [Leadership-styles and technique of management], Clio:Beograd, 1997. 3. Jovanović P., Petrović D., Mihić M., Obradović V., Metode i tehnike projektnog menadžmenta (Methods and techniques of Project Management), FON, Beograd, 2007. 4. Mićović P. Menadžment zdravstvenog sistema [Management of healthcare system], Evropski centar za mir i razvoj (European Center for Peace and Development), Beograd, 2000. 5. Nouks S. (translated by Maja Anastasijević), Upravljanje projektima (Project Management), Clio: Beograd, 2005. 6. Barr J, Dowding L. Leadership in healthcare, Sage: London, 2008. 7. Burke, R., 1999, Project Management: Planning and Control Techniques, John Wiley & Sons Ltd, Chichester. 8. Clements, JP. & Gido, J., 2009, Effective Project Management, South-Western Cengage Learning. 9. www.yupma.org.rs Serbian Project Management Association 10. www.ipma.ch International Project Management Association 11. www.pmi.org Project Management Institute 	
Методе извођења наставе:	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ предавања, ▪ интерактивне презентације, ▪ дискусије у малим групама ▪ усмене и електронске консултације, ▪ приказ и анализа студија случаја 	
Оцена знања(максималан број поена 100):	
Предиспитне обавезе 60 поена	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Активност у току теоријске наставе: 10 поена ▪ Домаћи задаци: 50 поена 	
Завршни испит	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Писмени испит: 40 поена 	

Универзитет у Нишу Медицински факултет	Студијски програм: Мастер студије здравствене политике и менаџмента	
Назив предмета: Епидемиологија и статистика		
Руководилац предмета: Проф. др Бранислав Д. Тиодоровић		
Наставници и сарадници ангажовани на предмету: Проф. др Бранислав Р. Петровић, Проф. др Биљана Н. Коцић, Проф. др Зоран Б. Величковић, Асист. Зорана М. Дељанин		
Статус предмета:	Изборни	
Семестар : II	Година студија: I	
Број ЕСПБ: 5	Шифра предмета: ДАС-М-9.а	
Циљ предмета:		
Да се студенти упознају са базичним епидемиолошким принципима и епидемиолошким методама у решавању јавноздравствених проблема и да савладају статистичку методологију од дескрипције израчунаване појаве (сређивање и приказивање података; израчунавање мера централне тенденције и мера варијабилности) до примене анализе и доношења закључака (тестирање нулте хипотезе параметрским и непараметрским тестовима; израчунавање степена корелационих веза и процена параметара основног скупа на основу узорка) у области здравствене политике и менаџмента.		
Исход предмета: (знање, вештине, ставови)		
По завршеној настави студенти ће поседовати знања о: <ul style="list-style-type: none"> ▪ најважнијим епидемиолошким методама рада и неопходним биостатистичким методама, техникама и софтверским пакетима ▪ начину проналажења и критичког коришћења адекватне епидемиолошке литературе, ▪ примени појединих метода у зависности од врсте епидемиолошких истраживања, ▪ узрочности у епидемиологији, ▪ основним статистичким израчунавањима у епидемиологији, ▪ примени адекватне епидемиолошко-статистичке методе у анализирању добијених резултата, ▪ правилном тумачењу добијених резултата и доношењу адекватних закључака, ▪ дизајнирању мера унапређења здравља, примарне и секундарне превенције и сузбијању болести, ▪ писању и презентацији чланка и извештаја о истраживаном проблему и ▪ примени статистичких анализа и интерпретацији резултата, као и техника прикупљања, уноса и анализе података који се односе се на предвиђање, контролу квалитета и доношење одлука. 		
Број часова активне наставе: 60		
Теоријска настава: 30	Практична настава:15	СИР: 15
Садржај предмета		
Активна настава		
Предавања		Број часова:
1.	Основни појмови и дефиниције у епидемиологији	1
2.	Извори података о оболевању и умирању; Теорије о оболевању.	1
3.	Мере учесталости поремећаја здравља; Грешке мерења.	1
4.	Узрочност епидемиологији	1
5.	Епидемиолошке методе - Дескриптивна епидемиологија	1
6.	Епидемиолошке методе - Аналитичка епидемиологија	1
7.	Епидемиолошке методе - Експериментална епидемиологија	1
8.	Епидемиолошке методе - Екоепидемиологија	1
9.	Епидемиолошки модели болести	1
10.	Домаћин, агенс, средина	1
11.	Природни ток и спектар болести и ланац инфекције	1
12.	Спречавање и сузбијање заразних болести	2
13.	Карактеристике епидемија заразних болести	2
14.	Истраживање епидемија	1
15.	Примери епидемија заразних болести	1
16.	Болничке инфекције	1
17.	Биолошко оружје и рад у ванредним ситуацијама	1

18.	Превенција поремећаја здравља и унапређење здравља; скрининг	2
19.	Предмет проучавања и значај статистике	1
20.	Дескриптивна анализа	1
21.	Расподела фреквенције и вероватноће	1
22.	Формулисање и тестирање хипотеза	1
23.	Анализа варијансе	1
24.	Хи-квадрат тест	1
25.	Регресиона анализа и линеарна корелација	1
26.	Примена софтверских пакета – SPSS. Excel, Epi Info	2
	Укупно часова:	30
Вежбе		Број часова:
1.	Израчунавање параметара поремећаја здравља и графичко приказивање резултата	1
2.	Састављање епидемиолошког упитника за задати поремећај здравља	1
3.	Претраживање литературе везане за задати епидемиолошки проблем	1
4.	Презентација семинарских радова и дискусија	5
5.	На конкретним примерима упознати студенте са техником одабира узорка, сређивања и приказивања података као и са техником примене параметричних, непараметричних тестова, оцене аритметичке средине основног скупа на основу аритметичке средине узорка и корелационе анализе, у циљу доношења одлука и управљања. Савладавање примене софтверских пакета за статистичку анализу, на конкретним примерима. Писање семинарског рада, рад на пројектним задацима, интерпретација резултата и дискусије.	7
	Укупно часова:	15
Препоручена литература		
1.	Gordis L. Epidemiology. 4nd ed. Philadelphia: Elsevier Saunders, 2009	
2.	З.Радовановић (уредник). Епидемиологија, Универзитет у Новом Саду, Медицински факултет, 2008.	
3.	Bonita R, Beaglehole R, Kjellstrom T. Basic Epidemiology. 2nd. ed. WHO, 2006.	
4.	З.Радовановић (уредник). Епидемиологија, Просвета, Ниш, 2005.	
5.	З.Радовановић: Савремена епидемиологија, Медицински факултет Београд, 2003.	
6.	З.Радовановић (уредник): Најчешће болести и повреде: епидемиологија, етиологија и превенција. ЦИБИД, Београд, 2004.	
7.	З. Радовановић. Теренска епидемиологија, Медицински факултет Универзитета у Београду, 2000.	
8.	R.S. Greenberg etall. Medical Epidemiology (third edition). Lange Medical books/Mc Graw-hill, 2001.	
9.	Lilienfeld D.E. Foundation of epidemiology –principes and methods, 3Th edition, Oxford University Press, New York, 1994.	
10.	Ласт Ј.М., Радовановић З. Епидемиолошки речник. Научна књига, Београд 1991.	
11.	Rothman K.J. Modern Epidemiology. Little, Brown and Comp. Boston/Toronto, 1986.	
12.	Schlesselman J.J.: Case-control studies. Oxford University Press, New York/Oxford, 1982.	
13.	Велизар Станишић. Основне статистичке методе за медицинаре. Ниш: Медицински факултет Ниш, 2001.	
14.	Велизар Станишић. Практикум и репетиторијум. Ниш: Медицински факултет Ниш, 2003.	
15.	George E. Monahan. Management Decision Making, Spreadsheet Modeling, Analysis, and Applications. Cambridge: Cambridge University Press: 2000.	
Методe извођења наставe		
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Интерактивна теоријска настава ▪ Консултације ▪ Израда семинарских радова ▪ Израда домаћих задатака ▪ Рад у малој групи 	
Оцена знања: (максимални број поена 100)		
Предиспитне обавезе*	60 поена	
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ активност у току наставе 20 поена 	

▪ семинари	30 поена
▪ домаћи задаци	10 поена
Завршни испит*	
▪ Тест	40 поена

Универзитет у Нишу Медицински факултет	Студијски програм: Мастер студије здравствене политике и менаџмента	
Назив предмета: Медицина заснована на доказима		
Руководилац предмета: Проф. др Мирослава Д. Живковић		
Наставници и сарадници ангажовани на предмету: Проф. др Гордана М. Коцић, Доц. др Татјана М. Јевтовић-Стоименов, Проф. др Стеван Н. Илић, Доц. др Радмила М. Величковић-Радовановић, Проф. др Срђан З. Пешић, Проф. др Душица Д. Павловић, Проф. др Видосава Б. Ђорђевић, Проф. др Марина Ж. Дељанин-Илић		
Статус предмета:	Изборни	
Семестар : II	Година студија: I	
Број ЕСПБ: 5	Шифра предмета: ДАС-М-9.6	
Циљ предмета:		
Циљ предмета је упознати студенте са: <ul style="list-style-type: none"> ▪ методологијом истраживања у области медицине (експерименталним и клиничким) ▪ одабраним ин витро и ин виво методама које се користе у испитивању етиологије и изучавању патогенезе болести; ▪ водичима добре лекарске праксе у складу са медицином заснованом на доказима ▪ постављањем правих питања у избору савремених дијагностичких метода ▪ критичким приступом медицинској литератури и тумачењем њених препорука са аспекта валидности и клиничког значаја резултата 		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
<p>Исход предмета био би стварање профилисаних стручњака и едукованих истраживача који би применили концепт медицине засноване на доказима јер кроз стандардизацију и евалуацију публикованих клиничких испитивања треба да валоризују резултате и сумирају њихову евентуалну корисност за клиничку праксу.</p> <p>После обављене едукације лекари би били оспособљени да идентификују средства и технике за успешно истраживање у области medicine; уоче предности и недостатке одређене методе и да, у зависности од специфичности патофизиолошког супстрата, поставе праву индикацију за одређено испитивање.</p> <p>По завршетку наставе из предмета Медицина заснована на доказима од студената се очекује стицање следећих знања, вештина и ставова:</p>		
Знања:		
<p>Студенти би требало да буду оспособљени да постављају клиничке проблеме, да проналазе релевантне податке из литературе, да критички обрађују те податке и коначно да своје пацијенте лече на основу валидних и значајних резултата клиничких студија. Студент би требало да се оспособи да :</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ адекватно дизајнира истраживање у medicini ▪ сагледа могућности и ограничења одређених метода које се користе у експерименталним и клиничким студијама; ▪ у зависности од патолошког процеса направи избор адекватних дијагностичких метода ▪ уочи предности и недостатке одређеног испитивања, а у зависности од специфичног патофизиолошког супстрата болести. ▪ Odredi na dokazima zasnovan terapijski modalitet 		
Вештине:		
<p>Студенти би требало да стекну следеће вештине:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Вештина претраживања електронских база стручне литературе. ▪ Вештина откривања методолошких грешака у изради клиничких студија. ▪ Вештина писања извештаја о систематском прегледу литературе. 		
Ставови: Студенти треба да усвоје приступ пацијенту који подразумева примену само на методолошки валидан начин доказаних дијагностичких, прогностичких и терапијских метода.		
Број часова активне наставе: 30		
Предавања: 15	Практична настава: 15	СИР: 15
Садржај предмета		

Активна настава:		
Предавања		Број часова:
1.	Концепт и основе медицине засноване на доказима Промена парадигме лечења Медицина заснована на доказима и дијагностички и терапеутски процес Етика и медицина заснована на доказима Добра клиничка и добра научна пракса	2
2.	Кораци у спровођењу МЗД (постављање проблема, претраживање литературе, критичка обрада литературе, формулисање одговора, провера апликабилности одговора, примена резултата, процена ефеката МЗД у пракси). Како поставити клиничко питање на које се може одговорити? Избор ресурса у којима се може тражити одговор на клинички проблем. Критичка процена валидности дијагностичког теста (употреба златног стандарда, адекватан спектар болесника). Критичка процена клиничког значаја дијагностичког теста (сензитивност).	2
3.	Хијерархија доказа за доношење одлука у медицини Евалуација плана контролираних клиничких студија	2
4.	Етика и медицина заснована на доказима Развој истраживачког производа у медицини заснованој на доказима	2
5.	Идентификација питања: улога лабораторијског испитивања у унапређењу здравственог исхода у пацијента. Стално упознавање са принципима лабораторијске и клиничке медицине засноване на доказима и едукација особља. Примена принципа лабораторијске и клиничке медицине засноване на доказима у рутинској пракси. Однос између теста и исхода.	4
6.	Базе података; Мерење исхода	2
7.	Увод и операционализација термина	2
8.	План испитивања и квалитет доказа	2
9.	Претраживање литературе и релевантних база података.	2
10.	Анализа и презентација података.	2
11.	Економска процена дијагностичког теста	2
12.	Евалуација плана контролираних клиничких студија; КОХРАНОВА КОЛАБОРАЦИЈА	2
13.	Клинички водичи добре праксе - Неурологија	1
14.	Клинички водичи добре праксе - Кардиологија	1
15.	Евалуација знања	2
Укупно часова:		30
Вежбе		Број часова:
1.	Кораци у спровођењу МЗД (постављање проблема, претраживање литературе, критичка обрада литературе, формулисање одговора, провера апликабилности одговора, примена резултата, процена ефеката МЗД у пракси). Критичка процена валидности дијагностичког теста (употреба златног стандарда, адекватан спектар болесника). Критичка процена клиничког значаја дијагностичког теста (сензитивност).	1
2.	Хијерархија доказа за доношење одлука у медицини Евалуација плана контролираних клиничких студија	1
3.	Етика и медицина заснована на доказима Развој истраживачког производа у медицини заснованој на доказима	1
4.	Примена принципа лабораторијске и клиничке медицине засноване на доказима у рутинској пракси. Однос између теста и исхода.	1
5.	Базе података; Мерење исхода	1
6.	Увод и операционализација термина	1
7.	План испитивања и квалитет доказа	1
8.	Претраживање литературе и релевантних база података	1
9.	Анализа и презентација података.	2

10.	Економска процена дијагностичког теста	1
11.	Евалуација цланака контролираних клиничких студија; КОХРАНОВА КОЛАБОРАЦИЈА	2
12.	Клинички водичи добре праксе - Неурологија	1
13.	Клинички водичи добре праксе - Кардиологија	1
	Укупно часова:	15
Препоручена литература:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Gray M JA. Evidence-Based Healthcare. New York: Churchill Livingstone, 1997. 2. Brownson RC, Baker EA, Leet TL, Gillepsie KN. Evidence-Based Public Health. New York: Oxford University press; 2003. 3. Cucić V (urednik). Zdravstvena zaštita zasnovana na dokazima. Beograd: Velarta, 2001. 4. Dawson B, Trapp R G. Basic & Clinical biostatistics. 3rd edition. New York/London: McGraw-Hill companies, 2001. 5. Bordley DR. Evidence-based medicine: a powerful educational tool for clerkship education. <i>American Journal of Medicine</i>. 102(5):427-32, 1997 May. 6. Covell, DG. Uman, CG. Manning, PR. Information needs in office practice: are they being met? <i>Annals of Internal Medicine</i> 103(4):596-599, Oct 1995. 7. Crowley SD, Owens TA, Schardt CM, Wardell SI, Peterson J, Garrison S, Keitz SA. A Web-based compendium of clinical questions and medical evidence to educate internal medicine residents. <i>Acad Med</i> 78(3):270-4, 2003 Mar. 8. Michaud G. McGowan JL. van der Jagt R. Wells G. Tugwell P. Are therapeutic decisions supported by evidence from health care research? <i>Archives of Internal Medicine</i> 158(15):1665-8, 1998 Aug 10-24. 9. Osheroff JA. Forsythe DE. Buchanan BG. Bankowitz RA. Blumenfeld BH. Miller RA. Physicians' information needs: analysis of questions posed during clinical teaching. <i>Annals of Internal Medicine</i> 114(7):576-81, 1991 Apr 1. 10. Sackett, D. <i>Evidence-based Medicine: How to Practice and Teach EBM</i>. 2nd edition. Churchill Livingstone, 2000. 11. Sackett, D. <i>Evidence-based Medicine - What it is and what it isn't</i>. http://www.cebm.net/ebm_is_isnt.asp 1996. 12. Sackett DL, Straus SE. Finding and applying evidence during clinical rounds: the "evidence cart". <i>JAMA</i> 280(15):1336-8, 1998 Oct 21. 13. Tonelli, M.R. The philosophical Limits of Evidence-based Medicine. <i>Academic Medicine</i> 73(12):1234-1240, Dec 1998. 14. Richardson WS, Wilson MC, Nishikawa J, Hayward RSA. The well-built clinical question: a key to evidence-based decisions. <i>ACP Journal Club</i>. Nov-Dec 1995;123:A12. 15. Duke University, Medical Center, Ovid tutorial. http://www.mclibrary.duke.edu/training/ovid 		
Методе извођења наставе:		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ класична предавања, ▪ интерактивни облици наставе, ▪ анализа случајева, ▪ индивидуални и групни пројекти, ▪ презентације, ▪ есеји ▪ семинарски радови 		
Оцена знања: (максимални број поена 100)		
Предиспитне обавезе* 60 поена		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ активност на предавањима -10 поена ▪ активност на вежбама - 20 поена ▪ семинарски рад на понуђене теме - 30 поена 		
Завршни испит*		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Тест 40 поена 		

Универзитет у Нишу Медицински факултет	Студијски програм: Мастер студије здравствене политике и менаџмента																																								
Назив предмета: Рационална фармакотерапија и управљање лековима																																									
Руководилац предмета: Доц. др Радмила М. Величковић Радовановић																																									
Наставници и сарадници ангажовани на предмету: Асист. Александра К. Цатић-Ђорђевић																																									
Статус предмета:	Изборни																																								
Семестар : II	Година студија: I																																								
Број ЕСПБ: 5	Шифра предмета: ДАС-М-9.в																																								
Циљ предмета:																																									
Усвојити основне принципе рационалне фармакотерапије. Овладати методама фармакоепидемиолошке и фармакоекономске анализе. Извршити процену порошње лекова и утврдити мере за рационалну терапију. Усвојити основне принципе управљања лековима.																																									
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)																																									
Након завршеног предмета студенти ће бити оспособљени да анализирају потрошњу лекова, утврде неправилности и предложи мере у циљу рационализације потрошње лекова. Такође ће бити оспособљени да прате и пријављују нежељена дејства лекова и медицинских средстава.																																									
Број часова активне наставе: 60																																									
Предавања: 30	Практична настава: 15	СИР: 15																																							
Садржај предмета																																									
Активна настава:																																									
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 5%;"></th> <th style="width: 85%;">Предавања</th> <th style="width: 10%;">Број часова:</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>1.</td><td>Принципи рационалне фармакотерапије</td><td style="text-align: center;">2</td></tr> <tr><td>2.</td><td>Посебне категорије пацијената</td><td style="text-align: center;">4</td></tr> <tr><td>3.</td><td>Фармакоепидемиологија- појам, принципи, значај</td><td style="text-align: center;">2</td></tr> <tr><td>4.</td><td>Фармакоепидемиолошке анализе (АТC/DDD, АBC)</td><td style="text-align: center;">4</td></tr> <tr><td>5.</td><td>Управљање лековима у здравственим установама</td><td style="text-align: center;">6</td></tr> <tr><td>6.</td><td>Потенцијалне неправилности у управљању лековима и мере рационализације</td><td style="text-align: center;">2</td></tr> <tr><td>7.</td><td>Фармакоекономија- појам, принципи, значај</td><td style="text-align: center;">2</td></tr> <tr><td>8.</td><td>Фармакоекономске анализе</td><td style="text-align: center;">2</td></tr> <tr><td>9.</td><td>Значај и спровођење фармаковигилансе</td><td style="text-align: center;">2</td></tr> <tr><td>10.</td><td>Законска регулатива о производњи, регистрацији и промету лекова и медицинских средстава</td><td style="text-align: center;">2</td></tr> <tr><td>11.</td><td>Основни принципи добре фармацеутске, клиничке, дистрибутерске праксе</td><td style="text-align: center;">2</td></tr> <tr><td></td><td>Укупно часова:</td><td style="text-align: center;">30</td></tr> </tbody> </table>				Предавања	Број часова:	1.	Принципи рационалне фармакотерапије	2	2.	Посебне категорије пацијената	4	3.	Фармакоепидемиологија- појам, принципи, значај	2	4.	Фармакоепидемиолошке анализе (АТC/DDD, АBC)	4	5.	Управљање лековима у здравственим установама	6	6.	Потенцијалне неправилности у управљању лековима и мере рационализације	2	7.	Фармакоекономија- појам, принципи, значај	2	8.	Фармакоекономске анализе	2	9.	Значај и спровођење фармаковигилансе	2	10.	Законска регулатива о производњи, регистрацији и промету лекова и медицинских средстава	2	11.	Основни принципи добре фармацеутске, клиничке, дистрибутерске праксе	2		Укупно часова:	30
	Предавања	Број часова:																																							
1.	Принципи рационалне фармакотерапије	2																																							
2.	Посебне категорије пацијената	4																																							
3.	Фармакоепидемиологија- појам, принципи, значај	2																																							
4.	Фармакоепидемиолошке анализе (АТC/DDD, АBC)	4																																							
5.	Управљање лековима у здравственим установама	6																																							
6.	Потенцијалне неправилности у управљању лековима и мере рационализације	2																																							
7.	Фармакоекономија- појам, принципи, значај	2																																							
8.	Фармакоекономске анализе	2																																							
9.	Значај и спровођење фармаковигилансе	2																																							
10.	Законска регулатива о производњи, регистрацији и промету лекова и медицинских средстава	2																																							
11.	Основни принципи добре фармацеутске, клиничке, дистрибутерске праксе	2																																							
	Укупно часова:	30																																							
Вежбе																																									
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 5%;"></th> <th style="width: 85%;">Вежбе</th> <th style="width: 10%;">Број часова:</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>1.</td><td>Управљање лековима- израда болничке и тендерске листе лекова</td><td style="text-align: center;">2</td></tr> <tr><td>2.</td><td>АТЦ класификација лекова</td><td style="text-align: center;">1</td></tr> <tr><td>3.</td><td>Праћење потрошње лекова</td><td style="text-align: center;">2</td></tr> <tr><td>4.</td><td>Решавање практичних проблема у спровођењу рационалне фармакотерапије</td><td style="text-align: center;">2</td></tr> <tr><td>5.</td><td>Фармакоепидемиолошка анализа</td><td style="text-align: center;">2</td></tr> <tr><td>6.</td><td>Пријављивање нежељених дејстава лекова</td><td style="text-align: center;">1</td></tr> <tr><td>7.</td><td>Семинарски рад</td><td style="text-align: center;">5</td></tr> <tr><td></td><td>Укупно часова:</td><td style="text-align: center;">15</td></tr> </tbody> </table>				Вежбе	Број часова:	1.	Управљање лековима- израда болничке и тендерске листе лекова	2	2.	АТЦ класификација лекова	1	3.	Праћење потрошње лекова	2	4.	Решавање практичних проблема у спровођењу рационалне фармакотерапије	2	5.	Фармакоепидемиолошка анализа	2	6.	Пријављивање нежељених дејстава лекова	1	7.	Семинарски рад	5		Укупно часова:	15												
	Вежбе	Број часова:																																							
1.	Управљање лековима- израда болничке и тендерске листе лекова	2																																							
2.	АТЦ класификација лекова	1																																							
3.	Праћење потрошње лекова	2																																							
4.	Решавање практичних проблема у спровођењу рационалне фармакотерапије	2																																							
5.	Фармакоепидемиолошка анализа	2																																							
6.	Пријављивање нежељених дејстава лекова	1																																							
7.	Семинарски рад	5																																							
	Укупно часова:	15																																							
Семинари																																									
Теме семинарских радова биће дефинисане на почетку семестра																																									
Препоручена литература:																																									
<ol style="list-style-type: none"> 1. Rang HP, Dale MM, Ritter JM. Farmakologija ,5 edicija, prevod, prvo srpsko izdanje. DataStatus 2005 2. Strom BL Pharmacoeepidemiology 4rd John Wiley & Sons, ltd 2005 3. Briggs G.G Freeman RK Yaff SJ Drugs in pregnancy and lactation: a reference guide to fetal and neonatal risk-7th ed. Williams &Wilkins 2005 4. Yankowitz J. and Niebyl JR. Drug therapy in pregnancy 3rd edition .2001 Williams &Wilkins 																																									

Методe извођења наставe:	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Интерактивна теоријска настава ▪ Семинар ▪ Израда домаћих задатака ▪ Рад у малој групи ▪ Консултације 	
Оцена знања: (максимални број поена 100)	
Предиспитне обавезе*	60 поена
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Активност у току наставе ▪ Израда семинарског рада ▪ Израда домаћих задатака ▪ 	<p style="margin-left: 20px;">20 поена</p> <p style="margin-left: 20px;">30 поена</p> <p style="margin-left: 20px;">10 поена</p>
Завршни испит*	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Тест 	40 поена

Универзитет у Нишу Медицински факултет	Студијски програм: Мастер студије здравствене политике и менаџмента	
Назив предмета: Менаџмент медицинским и здравственим информацијама		
Руководилац предмета: Проф. др Марина Ж. Дељанин-Илић		
Наставници и сарадници ангажовани на предмету: Асист. Миодраг М. Стојановић, Асист. Александра М. Топаловић, Асист. Ирена Д. Јанковић, Асист. Чедомир Р. Шагрић		
Статус предмета:	Изборни	
Семестар : II	Година студија: I	
Број ЕСПБ: 5	Шифра предмета: ДАС-М-10.а	
Циљ предмета:		
Основни циљ овог предмета је упознавање студената са главним принципима, концептом и практичном применом менаџмента медицинским и здравственим информацијама. Циљ предмета је и да се студенти упознају са свим деловима здравствено информационог система, електронском медицинском документацијом, предностима и манама истих, као и са најновијом веб технологијама и е-здравством.		
Исход предмета: (знање, вештине, ставови)		
Студенти ће бити упознати са принципима функционисања здравствених информационог система, њиховом практичном применом, као и корист бенефитом од примене истих. Програм садржи и принципе ефективног и безбедног коришћења информационог и комуникационог технологија, управљање информацијама, а у смислу бољег и ефикаснијег организовања здравствене службе, доношење одлука и ефективног рада у систему е-здравства.		
Број часова активне наставе: 60		
Теоријска настава: 30	Практична настава:15	СИР: 15
Садржај предмета		
Активна настава		
Предавања		Број часова:
1.	Основни појмови и функционисање здравствених информационог система	4
2.	Упознавање са веб технологијама и њихова примена	4
3.	Електронска медицинска документација, основни принципи, предности и недостаци	4
4.	Принципи и концепти менаџмента медицинским и здравственим информацијама	5
5.	Е-здравље, теоријска основа и практична имплементација	4
6.	Компјутерски потпомогнуто учење	4
7.	Тренутно стање и ниво имплементисаности информационог система и токова, основних принципа менаџмента, код нас	5
Укупно часова:		30
Вежбе		Број часова:
1.	Студенти ће на практичним примерима, приказима случајева, семинарским радовима, и кроз дискусије, стицати знања и вештине, који ће им омогућити ефикасан рад и управљање здравственим системима. Практични део садржи и израду семинарских радова. Пројектних задатака, и истраживачки рад, као и дискусије.	15
Укупно часова:		15
Препоручена литература		
1. George E. Monahan. Management Decision Making, Spreadsheet Modeling, Analysis, and Applications. Cambridge: Cambridge University Press: 2000. 2. O'Carroll PW, Yasnoff WA, Ward ME, Ripp LH, and Martin EL (eds). Public Health Informatics and Information Systems. Berlin ; New York : Springer-Verlag, ©2002. 3. Материјал са предавања		

Методe извођења наставe	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ теоријска настава ▪ практична настава ▪ консултације ▪ предиспитне вежбе ▪ семинарски радови 	
Оцена знања: (максимални број поена 100)	
Предиспитне обавезе* 70 поена	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Активност току настава ▪ Семинарски рад ▪ Пројектни задатак 	<p>10 поена</p> <p>20 поена</p> <p>40 поена</p>
Завршни испит*	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Тест 	30 поена

Универзитет у Нишу Медицински факултет	Студијски програм: Мастер студије здравствене политике и менаџмента	
Назив предмета: Процена здравствених потреба		
Руководилац предмета: Проф. др Слађана Ј. Јовић-Богдановић		
Наставници и сарадници ангажовани на предмету: Проф. др Бранислав Д. Тиодоровић, Доц. др Зоран Г. Милошевић, Проф. др Бранислав Р. Петровић, Проф. др Зоран Б. Величковић, Проф. др Биљана Н. Коцић, Асист. Оливера Ж. Радуловић, Асист. Чедомир Р. Шагрић		
Статус предмета:	изборни	
Семестар : II	Година студија: I	
Број ЕСПБ: 5	Шифра предмета: ДАС-М-10.б	
Циљ предмета:		
Упознавање полазника са начинима идентификовања здравствених потреба и стратегијом процене здравствених потреба као основе за планирање здравствене политике.		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Овладавање следећим знањима и вештинама: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Критичка процена потреба и њихова примена у здравственој заштити; ▪ Постављање приоритета и израда акционог плана за спровођење процене потреба, анализу и представљање резултата; ▪ Практична примена процена потреба у постављању и дизајнирању здравствених програма; ▪ Испитивање различитих метода прикупљања информација и препознавање њихових предности и ограничења 		
Број часова активне наставе: 60		
Предавања: 30	Практична настава: 15	СИР: 15
Садржај предмета		
Дефиниција и подела здравствених потреба; Процена здравствених потреба; Извори информација за процену здравствених потреба; Стратегије за процену здравствених потреба; Здравствено стање и здравствене потребе становника Републике Србије.		
Активна настава:		
Предавања		Број часова:
Дефиниција и подела здравствених потреба, здравствени захтеви		4
Процена здравствених потреба и фазе процене		2
Процена здравствених потреба одређених категорија становништва		6
Неједнакост у здрављу		3
Извори информација за процену здравствених потреба (демографски, социо-економски и здравствени показатељи)		6
SWOT анализа		2
Користи од процене здравствених потреба и изазови		2
Здравствено стање и здравствене потребе становника Републике Србије		3
Циљеви Стратегије "Здравље за све у 21. веку"		2
УКУПНО		30
Вежбе		Број часова:
Презентација семинарских радова и дискусија		15
Семинари		
Анализа здравствених потреба становништвом одређене територијалне јединице		
Анализа здравствених потреба становништвом одређене категорије становништва		
Препоручена литература:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. World Health Organization (2002). Ethics of the health care system – Report of the Third Futures Forum for High-Level Decision Makers 2. Elias A. A. and Cavana Y. R., "Stakeholder Analysis for System Thinking and Modeling", School of Business and Public Management Victoria University of Wellington New Zealand http://portals.wi.wur.nl/files/docs/ppme/BobCavana.pdf 3. Schmeer K, "Stakeholder Analysis' Guidelines, Section 2" 		

- <http://www.lachsr.org/documents/policytoolkitforstrengtheninghealthsectorreformpartii-EN.pdf>
4. Guidance Note: Stakeholder Analysis
<http://www.cphp.uk.com/downloads/GN%20Stakeholder%20Analysis%20Form.pdf>
 5. Helt Development Agency. Health needs assesment at a glance. <http://www.nice.org.uk>
 6. Ministarstvo zdravlja Republike Srbije (2007). Istraživanje ydravlja stanovništva Republike Srbije. Istraživanje zdravlja stanovnika Republike Srbije 2006. godina. Osnovni rezultati.
 7. Bašić S, Jović S, Parlić M, Mirković M. (2007). Osnovi kliničke prakse II. Medicinski fakultet u Prištini.

Методe извођења наставe:

- Интерактивна теоријска настава
- Семинар
- Израда домаћих задатака
- Рад у малој групи
- Консултације

Оцена знања: (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе* 60 поена

▪ Активност у току наставе	20 поена
▪ Израда семинарског рада	30 поена
▪ Израда домаћих задатака	10 поена

Завршни испит*

▪ Тест	40 поена

Универзитет у Нишу Медицински факултет	Студијски програм: Мастер студије здравствене политике и менаџмента	
Назив предмета: Анализа трошкова		
Руководилац предмета: Проф. др Борислав В. Радевић		
Наставници и сарадници ангажовани на предмету: Проф. др Борислав В. Радевић		
Статус предмета:	изборни	
Семестар : II	Година студија: I	
Број ЕСПБ: 5	Шифра предмета: ДАС-М-10.в	
Циљ предмета:		
Циљ предмета је да студенти стекну знања о међународним и локалним трендовима трошкова здравствених услуга и факторима који на ове трендове утичу, као и о различитим дефиницијама и значењима трошкова здравствених услуга.		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Након савладане програмске материје студенти ће разумети међународне и локалне трендове трошкова здравствених услуга, кључне факторе који утичу на ове трендове и савладаће различите дефиниције и значења трошкова здравствених услуга. То ће им омогућити да се оспособе за коришћење фиксних и варијабилних трошкова у доношењу менаџерских одлука у здравственој организацији.		
Број часова активне наставе: 60		
Предавања: 30	Практична настава: 15	СИР: 15
Садржај предмета		
Активна настава:		
Предавања		Број часова:
1.	Методе идентификације трошкова у систему здравствене заштите	6
2.	Класификација трошкова за потребе менаџера у здравственој установи	6
3.	Менаџерска одговорност за контролисање трошкова здравствених служби	6
4.	Начини контролисања трошкова у здравственој установи	6
5.	Доношење менаџерских одлука у здравственој организацији	6
Укупно часова:		30
Вежбе		Број часова:
1.	Решавање практичних проблема из области анализе трошкова	15
Укупно часова:		
Препоручена литература:		
1. Zelmean W.N.et al.(2007). Financial Management of Healthcare Organiyation. Blackwell Publishing UK (pp 1-19, 305-344, 393-417)		
2. Gruen R., Howarth A. (2005). Financial Management in Health Services, Open University Press, Mc-Graw-Hill Education, UK (pp 31-78)		
3. Drury Colin (1994). Costing and Introduction. Chapman Hall, UK.		
Методе извођења наставе:		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Интерактивна теоријска настава ▪ Презентација истраживачких резултата ▪ Семинари ▪ Рад у малој групи ▪ Консултације 		
Оцена знања: (максимални број поена 100)		
Предиспитне обавезе* 50 поена		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Активност у току наставе 10 ▪ Израда семинарског рада 30 ▪ Израда домаћих задатака 10 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ 		

Завршни испит*

- Тест

50 поена